

GEORG BRANDES

ΓΙΑ ΤΟΝ ΊΨΕΝ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ

(HENRIK IBSEN INTIME)

Μετάφρ. Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑ

6.—

Κι' άλλες φορές έτυχε νά δείξουμε ίσαμε ποιό σημείο ή έχτροπάθη υποδοχή πεύκαναν στους **Βρυνόλανε** μπόρεσε νά έξοργίσει τόν "Ίψεν μ' δλα τά 53 χρόνια πούχε. Δίχως νά τó φανερώνει διόλου, κάτω από τά χνάρια του δόχτορα Στόκμαν, πούναι μιá εικόνα του έαυτοϋ του, συμβόλιζε μεσ' στόν **Έχτρο του λαοϋ** τόν κατατρεγμό πού κάνανε σ'αυτόνε τόν ίδιο. "Όμοια με τó Γρηγόρη Βέρλε, μέσα στήν **Αγρίοπαπια**, θέλησε νά μάθει ποιό μπορούσε ν'έναι τó καθήκον του. Νά κηρύχνει δηλαδή τήν αλήθεια σέ διανοητικές μετριότητες σάν του κοινοϋ του, ή, αντίθετα, αν τó ζωτικό φέμα εΐτανε άπαραίτητο στήν ύπαρξή τους.

Ως και μέσα στό **Ρόσμερσχολμ** ακόμα δέν τó κρύβει πώς έξέχασε τó χτύπημα πού δώσανε στούς **Βρυνόλανε**. "Ο Ρόσμερ άρχίζει κει πού τελειώνει ó Στόκμαν· θέλει νά δημιουργήσει ανθρώπους ελεύτερους κ' ευγενικούς.

Στήν άρχή θεωρούσανε τó Ρόσμερ γι' άπόλυτα συντηρητικό (τέτοια εΐτανε κ' ή τύχη του ίδιου του "Ίψεν ύστερ' από τó έργο του, ή **Ένωση τών νέων**). "Από τή στιγμή όμως πού ανακαλύψανε τó φιλελεύτερο τής διάνοιάς του, και τά δυό μέρη ένωθήκανε έναντίο του και γέννηκε σέ λίγο τόσο μισητός, όσο είχε γίνει και ó ίδιος ó "Ίψεν από τήν έποχή πού άσπάστηκε ένα ριζοσπαστισμό, πού στεναχωρούσε τούς φιλελεύτερους νορδηγούς.

Τό καλοκαίρι πού προγγήθηκε από τή σύνθεση του **Ρόσμερσχολμ** ó "Ίψεν είχε συναντήσει έναν άριστοκράτη σκαντιναβό. Τό έξωτερικό του ανθρώπου αϋτοϋ είχε όλη τήν όμορφιά και τή διακριτικότητα πούπρεπε νά παραχωρηθεί στό Ρόσμερ.

Είχε κακοπαντρευτεί με μιάν έξοχη γυναίκα κι όμως διόλου άφοσιωμένη σ' αϋτόνε. Η γυναίκα όμως αϋτή μένοντας ξένη πρós κάθε ζήτημα πού ένδιάφερε τόν άντρα της, από τήν έποψη τή διανοητική νά πούμε, δέν εΐτανε καθόλου κείνη πούπρεπε. Τότες ó σύζυγος ζήτησε νά παρηγορηθεί κοντά σέ μιá συγγένισχ τής γυναίκας του. Έννοείται πώς το πράμα έκανε θόρυβο. "Αφοϋ τά μικρά φύλλα δημοσιεύανε σειρές γραμμένες με φαρμάκι πάνω στήν ύπόθεση τών σχέσεων αϋτών. Στο τέλος ó άνθρωπός μας προσποιούμενος πώς θά φύγει γιά μιá μικρή έχδρομή, έγκαταλείπει τó έσωτερικό, δέν ξαναγυρίζει καθόλου και σάν κερδίζει, ύστερ' από καιρό, στό έξωτερικό, έπιστρέφει στή γυναίκα του τή σημαντική περιουσία πού τούχε δώσει, δίνοντάς της και παραιτήση από τήν αξιόλογη θέση πού κατείχε. Δίγο καιρό κ' ύστερα ή γυναίκα του

πέθανε από μιá φθίση πού έδισαν ακόμα τήν πρόοδο της κι' άλλες λύπες ιδιωτικές. Οί έχτροι θεωρήσανε ύπόλογος γιά τó θάνατο αϋτό, τó σύζυγο και τή δεύτερη γυναίκα του.

Τώρα είναι εύκολο νά δει κανένας πώς τó πρόσωπο τής Ρεδέκας, τής έμμεσα φόνισας, και πώς ή δραματική λύση του **Ρόσμερσχολμ** μπόρεσαν ν' άποκρυσταλωθούνε χάρη σέ τούτα τά περιστατικά. (*)

(*Ακολουθεί)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Προκήρυξις διαγωνισμού

Προκηρύσσομεν διά τήν 2αν Μαρτίου έ. έ. και ώραν 10 π. μ. έν τῷ καταστήματι του Υπουργείου, διαγωνισμόν πρós πλήρωσιν μιás θέσεως γραμματέως α' τάξεως παρά τῷ τμήματι τής Γεωρ. Όικονομίας. Οί συμμετέχοντες του διαγωνισμού δέον νά υποβάλωσι μέχρι πρὸς τριών ημερῶν από τής ημέρας του διαγωνισμού τήν αίτησίον των και πιστοποιητικά.

α) Έγγραφής των έν τῷ μητρώῳ τῶν αργένων ή πιστοποιητικῶν τής αρμοδίας αρχῆς αν κατάγονται εκ τῶν νέων χωρῶν.

β) "Ότι έξεπλήρωσαν τήν στρατιωτικὴν των υποχρέωσιν, έφ' όσον άγουσιν ήλικίαν στρατεύσιμον.

γ) Τῶν αρμοδίων Εισαγγελέων, Έφετῶν και Πλημμελειοδικῶν ότι δέν κατεδικάσθησαν.

δ) Τό πρωτότυπον ή κεκυρωμένον αντίγραφον διπλώματος άνωτέρας Γεωπονικῆς Σχολῆς τής Έσπερίας, και,

ε) Γραμμάτιον έμφαίνον τήν καταβολήν δραχ. τριάκοντα.

Οί εκ τῶν υποψηφίων δημόσιοι υπάλληλοι έν ύτηρεσίᾳ άπαλλασσονται τής υποχρεώσεως πρός υποβολήν τῶν ύπὸ στοιχ. α' και γ' πιστοποιητικῶν.

"Αναλυτικὸν πρόγραμμα εξετασθησομένων μαθημάτων και λοιπαί λεπτομέρειαι καθορίζονται έν τῷ από 13 Ιουνουαρίου έ. έ. εκτελεστικῷ διατάγματι δημοσιευθέντι εις «Έφ. Κυβερνήσεως» 32 τεϋχος Α'.

(Πλείονες πληροφορίαι παρῇ τῷ Η' Τμήματι του Υπουργείου).

Δημοσιευθῆτω μόνον διά τῶν έχουσῶν έγγραφον έντολήν έφημερίδων.

"Ο Υπουργός

ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

*) "Όσα διηγείται στή μελέτη του αϋτή ό δάνος τεχνοκρίτης, θαρρῶ πώς είναι άρκετά γιά νά πείσουν τούς περισσότερους, πώς είναι σφαλμένη ή αντίληψη πούχουνε. νά νομίζουνε δηλαδή πώς οί ήρωες του "Ίψεν είναι πλάσματα τής φαντασίας του, και μάλιστα με ύπερβολή χωματισμένα, κι' όχι άνθρωποι παρμένοι από τή ζωή. "Αν ή ζωή πού μās παρουσιάζει ό "Ίψεν μέσα στα δράματα του δέν μπορεί νά πλαισιωθεί στο περιβάλλο τής δικῆς μας ζωῆς, αϋτό δέν άποδείχνει τήν αϋθαιρεσία τής φαντασίας του, μά τή διαφορά πού ύπάρχει και τήν άπόσταση πού μās χωρίζει από τούς περιεργους μά κ' ευτυχισμένους εκείνους ανθρώπους του Βορρά.

Σ. του Μ.